గౌరవనీయ న్యాయమూర్తి శ్రీ జె. శ్రీనివాసరావు
రిట్ పిటిషన్ నెం.11145 మరియు 11326/2002

ఉత్తర్వు: (మౌఖికంగా)

ఈ రిట్ పిటిషన్లు ఈ క్రింది ఉపశమనాలను కోరుతూ దాఖలు చేయబడ్డాయి:

WPNo.11145 of 2002:-

"నిషేధ రిట్ స్వభావంలో రిట్ ఉత్తర్వు లేదా ఆదేశాన్ని జారీ చేయడం:

(i) WJNo.6/2001 లో ఆమోదించబడిన ఉత్తర్వు తేదీ. 10-05-2002 ప్రకారం ఇక్కడ 1వ ప్రతివాది తదుపరి చర్య తీసుకోకుండా నిరోధించడం.

(ii) WJNo.6/2001 యొక్క పరిశీలనను వర్కింగ్ జర్నలిస్ట్ చట్టం యొక్క పరిధికి పూర్తిగా వెలుపల ఉన్నందున దానిని స్వీకరించడానికి మరియు/లేదా కొనసాగించడానికి 1వ ప్రతివాదికి ఎటువంటి అధికార పరిధి లేదని ప్రకటించడం.

W.P.No.11326/2002:-

నిషేధ రిట్ స్వభావంలో రిట్ ఉత్తర్వు లేదా ఆదేశాన్ని జారీ చేయడానికి:

(iii) WJNo.7/20014లో ఆమోదించబడిన ఉత్తర్వు తేదీ.10-05-2002 ప్రకారం ఇక్కడ 1వ ప్రతివాది తదుపరి చర్య తీసుకోకుండా నిరోధించడం.

(iv) (ii) WJNo.7/2001 యొక్క పరిశీలనను వర్కింగ్ జర్నలిస్ట్ చట్టం యొక్క పరిధికి పూర్తిగా వెలుపల ఉన్నందున దానిని స్వీకరించడానికి మరియు/లేదా కొనసాగించడానికి 1వ ప్రతివాదికి ఎటువంటి అధికార పరిధి లేదని ప్రకటించడం.

2. పిటిషనర్ తరపున న్యాయవాది శ్రీ జి.వి.ఎస్.గణేష్ మరియు ప్రతివాది నం.2 తరపున న్యాయవాది శ్రీ శ్రీనివాస శర్మ, ప్రతివాది నం.1 తరపున న్యాయవాది అసిస్టెంట్ గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ వాదనలు వినిపించారు.

<u>కేసు యొక్క సంక్షిప్త వాస్తవాలు:</u>

3. రెండు రిట్ పిటిషన్లలోని ప్రతివాది నెం.2, వర్కింగ్ జర్నలిస్ట్ చట్టం, 1955లోని నిబంధనలను ప్రయోగిస్తూ, ప్రతివాది నెం.1 అథారిటీ ముందు దరఖాస్తులు దాఖలు చేశారు. ఆ దరఖాస్తులో వారు తేదీ 17.11.1975న పిటిషనర్ కార్యాలయంలో కంపోజిటర్–II ట్రైనీగా పనిచేస్తున్నారని మరియు తేదీ 01.11.1976 నుండి 28.12.1976న రాసిన లేఖ ద్వారా వారి సేవలను ధృవీకరించారని మరియు కొన్ని ఆరోపణలపై పిటిషనర్ తేదీ 21.07.1977న వారి సేవలను సస్పెండ్ చేశారని పేర్కొన్నారు. ఈనాడు ప్రెస్ వర్కర్స్ యూనియన్ గౌరవనీయ అపెక్స్ కోర్టును ఆశ్రయించి, సివిల్ అప్పీల్ నెం.2662/1979 దాఖలు చేసింది మరియు దానిని 07.02.1996 తేదీనాటి ఉత్తర్వు ద్వారా కొట్టివేయబడింది, తొలగింపు (సస్పెన్షన్) ఉత్తర్వును రద్దు చేయాలని పిటిషనర్‌ను ఆదేశిస్తూ మరియు 25 మంది కార్మికులను (రెండు కేసులలోనూ ప్రతివాది నెం.2తో సహా) విధుల్లోకి తీసుకోవాలని ఆదేశించింది మరియు సస్పెన్షన్ సమయంలో ఉద్యోగంలో లేని కార్మికులకు వేతనాలు మరియు లాభదాయకంగా ఉద్యోగంలో చేరిన కార్మికులకు 50% కార్మికులకు బాకీ జీతాలు చెల్లించాలని ఆదేశించింది మరియు ఆ ఉత్తర్వు ప్రకారం, కార్మికులకు చెల్లించాల్సిన పరిహారాన్ని నిర్ణయించాలని కార్మిక కమిషనర్‌ను ఆదేశించింది.

4. గౌరవనీయ అపెక్స్ తేదీ 07.02.1996 నాటి ఆదేశాల ప్రకారం, పిటిషనర్ తేదీ 04.03.1996న సస్పెన్షన్ ఉత్తర్వును రద్దు చేస్తూ లేఖ జారీ చేశారు మరియు రెండు కేసులలోని ప్రతివాది నెం.2ను తేదీ 15.03.1996న లేదా అంతకు ముందు విధులకు హాజరు కావాలని ఆదేశించారు. తదనంతరం, తేదీ 07.05.1996న ప్రతివాదులు తమ రాజీనామాను సమర్పించారు. లేబర్ కమిషనర్ ఆదేశాల ప్రకారం, పిటిషనర్ రెండు కేసులలోని ప్రతివాది నెం.2కు బకాయిల కోసం రూ.1,29,363.95/- మొత్తాన్ని చెల్లించారు. పైన పేర్కొన్న దరఖాస్తులలో, ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులు చట్టం ప్రకారం నిర్వహించదగినవి కాదని మరియు గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు చట్టం, 1972 నిబంధనల ప్రకారం వారు దరఖాస్తులను దాఖలు చేసి ఉండాలని మరియు అనధికారిక ప్రతివాదుల వాదనను కూడా తిరస్కరించాలని పిటిషనర్ ఇక్కడ కౌంటర్ దాఖలు చేశారు. ప్రతివాది

నం. 1 అథారిటీ రెండు దరఖాస్తులను కలిపి, చట్టంలోని సెక్షన్ 17(1) కింద అనధికారిక ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులు నిర్వహించదగినవనిగా పేర్కొంటూ, 10.05.2002 తేదీన ఉమ్మడి ఉత్తర్వును జారీ చేసింది. దీనితో బాధపడిన పిటిషనర్ ప్రస్తుత రిట్ పిటిషన్లను దాఖలు చేశారు.

5. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది తీవ్రంగా వాదించారు, గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు చట్టం, 1972 ('చట్టం, 1972' సంక్షిప్తంగా) సెక్షన్ 5 కింద అందించిన పరిష్కారం లభ్యత దృష్ట్యా, చట్టంలోని సెక్షన్ 5 లోని నిబంధనలు వర్తించవని పిటిషనర్ వాదనలను అంగీకరించిన ప్రతివాది నం. 1 అధికారం, 1955, చట్టంలోని సెక్షన్ 17(1) కింద అనధికారిక ప్రతివాదుల వాదనను కొనసాగించదగినదని మరియు ప్రతివాది నం. 1 జారీ చేసిన ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు చట్టానికి విరుద్ధమని తేల్చి చెప్పకూడదని, తన వాదనకు మద్దతుగా ***పంజాబ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ లేబర్ కోర్టు, జుల్లుందూర్ మరియు ఇతరులు***[1] కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు తీర్పుపై ఆయన ఆధారపడ్డారు .

6. దీనికి విరుద్ధంగా, గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు కోసం దరఖాస్తుల కింద క్లెయిమ్ చేయబడిన ఉపశమనం అనధికారిక ప్రతివాదులు అర్హులా కాదా అనేది సాక్ష్యాలను జోడించిన తర్వాత ప్రతివాది నం. 1 అధికారి నిర్ణయించాల్సి ఉంటుందని ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది వాదించారు. పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన రిట్ పిటిషన్ అకాలమైనది మరియు చట్టం ప్రకారం నిర్వహించదగినది కాదు. పిటిషనర్ సంస్థ కేంద్ర అధికార పరిధిలోకి వస్తుంది కాబట్టి, కేంద్ర అధికారాన్ని సంప్రదించడానికి బదులుగా, మరియు 9/97లోని కేసు నంబర్ 84/1997 ద్వారా PG చట్టం కింద అనధికారిక ప్రతివాదులు రాష్ట్ర నియంత్రణ అధికారి ముందు దరఖాస్తులను దాఖలు చేశారు మరియు ఆ దరఖాస్తులు తేదీ 15.12.2000న అధికార పరిధి కారణంగా కొట్టివేయబడ్డాయి.

7. సంబంధిత పక్షాలు చేసిన ప్రత్యర్థి సమర్పణలను పరిగణనలోకి తీసుకుని, రికార్డులను పరిశీలించిన తర్వాత, అనధికారిక ప్రతివాదులు 1955, చట్టం XLVలోని సెక్షన్ 5 మరియు 17(1) మరియు 17(2) నిబంధనలను అమలు చేస్తూ, ప్రతివాది నం.1 అథారిటీ ముందు గ్రాట్యుటీ కోసం రూ.50,000/- మొత్తాన్ని క్లెయిమ్ చేస్తూ దరఖాస్తు దాఖలు చేసినట్లు స్పష్టంగా వెల్లడైంది.

8. పిటిషనర్ యొక్క నిర్దిష్ట వాదన ఏమిటంటే, ప్రతివాది నం. 1 అధికారికి అనధికారిక ప్రతివాదుల వాదనను స్వీకరించడానికి అధికార పరిధి లేదు మరియు చట్టం, 1972 లోని నిబంధనల

[1] AIR 1979 SC 1981

ప్రకారం పరిష్కారం లభ్యత దృష్ట్యా చట్టం, 1955 లోని నిబంధనలు వర్తించవు మరియు ప్రతివాది నం.1 జారీ చేసిన ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు అధికార పరిధికి దూరంగా ఉంటుంది.

9. *పంజాబ్ రాష్ట్రం వర్సెస్ లేబర్ కోర్టు* (సుప్ర) కేసులో, గౌరవనీయ అత్యున్నత న్యాయస్థానం ఇలా తీర్పు చెప్పింది:

> 7. గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు చట్టం గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు పథకం యొక్క అన్ని ముఖ్యమైన లక్షణాలను కవర్ చేసే వివరణాత్మక నిబంధనలను కలిగి ఉన్న పూర్తి కోడ్‌ను అమలు చేస్తుందని స్పష్టంగా తెలుస్తుంది. ఇది గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు హక్కును సృష్టిస్తుంది, హక్కు ఎప్పుడు వస్తుందో సూచిస్తుంది మరియు గ్రాట్యుటీని లెక్కించడానికి సూత్రాలను నిర్దేశిస్తుంది. ఇది మొత్తాన్ని తిరిగి పొందడానికి మరింత అందిస్తుంది మరియు ఆలస్యంగా చెల్లించినప్పుడు సంవత్సరానికి తొమ్మిది శాతం చక్రవడ్డీ చెల్లించబడుతుందనే ప్రత్యేక నిబంధనను కలిగి ఉంటుంది. దాని నిబంధనల అమలు కోసం, చట్టం ఒక నియంత్రణ అధికారాన్ని నియమించడానికి అందిస్తుంది, అతను చట్టాన్ని నిర్వహించే పనిని అప్పగించాడు. పార్టీల హక్కులు మరియు బాధ్యతలను నెరవేర్చడం అతని బాధ్యతగా చేయబడుతుంది మరియు ఆ బాధ్యతను పూర్తిగా నిర్వర్తించడానికి అతనికి విస్తృత శక్తి ఉంటుంది. అతను చేసిన ఏదైనా లోపాన్ని సంబంధిత ప్రభుత్వం లేదా చట్టం కింద ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేయబడిన అప్పీలేట్ అథారిటీ అప్పీల్‌లో సరిదిద్దవచ్చు.
>
> 8. ఈ అన్ని పరిశీలనల ఆధారంగా, గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు చట్టం కింద చెల్లించాల్సిన గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు ప్రక్రియలను ఆ చట్టం కిందనే చేపట్టాలని, మరే ఇతర చట్టం కింద కాకుండా చేపట్టాలని పార్లమెంటు ఉద్దేశించిందని తేల్చిచెప్పవచ్చు. అలాంటప్పుడు, పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోని సెక్షన్ 33-C(2) కింద ఉద్యోగి ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులు అబద్ధం కాదని, వాటిని స్వీకరించడానికి మరియు పరిష్కరించడానికి లేబర్ కోర్టుకు అధికార పరిధి లేదని నిర్ధారించాలి. ఆ కారణంగా, ఈ అప్పీల్ విజయవంతం కావాలి.

10. పైన పేర్కొన్న తీర్పులో గౌరవనీయ అత్యున్నత న్యాయస్థానం గ్రాట్యుటీ చెల్లింపును 1972 చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం మాత్రమే తీసుకోవాలని, మరే ఇతర చట్టం కింద కాదని ప్రత్యేకంగా పేర్కొంది. ఈ కేసులో, అనధికారిక ప్రతివాదులు 1972 చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం కేంద్ర అధికారం ముందు దరఖాస్తులు దాఖలు చేయడానికి బదులుగా, చట్టం, 1955లోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయి.

11. గౌరవనీయులైన అపెక్స్ కోర్టు నిర్దేశించిన చట్టం ప్రకారం , 1955 చట్టంలోని నిబంధనలను అమలు చేస్తూ గ్రాట్యుటీ చెల్లింపు కోసం ప్రతివాది నెం.1 అథారిటీ ముందు అనధికారిక ప్రతివాదులు దాఖలు చేసిన దరఖాస్తులు చట్టం ప్రకారం నిర్వహించదగినవి కావు మరియు తేదీ 10.05.2002 నాటి అభ్యంతరకరమైన సాధారణ ఉత్తర్వును పక్కన పెట్టడానికి మరియు తదనుగుణంగా పక్కన పెట్టడానికి బాధ్యత వహిస్తుంది.

12. ప్రతివాదులు ప్రతివాది నంబర్ 1 అథారిటీ ముందు విచారణను నిజాయితీగా కొనసాగించారని మరియు వారు క్లాస్-IV ఉద్యోగులు కాబట్టి, అనధికారిక ప్రతివాదులు 1972 చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారం సంబంధిత అథారిటీ (కేంద్ర) ముందు దరఖాస్తులు దాఖలు చేయడానికి స్వేచ్ఛను ఇవ్వవచ్చని ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది కోర్టును అభ్యర్దించారు. ప్రతివాది నెం.1 జారీ చేసిన ఆక్షేపిత ఉత్తర్వు వారికి అనుకూలంగా ఉందని అంగీకరించాలి మరియు ఈ కోర్టు W.P.No.11326/2002 ను అంగీకరిస్తూ, W.P.M.P.No.13943/2002 లో 26.06.2002 న మధ్యంతర సస్పెన్షన్ మంజూరు చేసింది మరియు పేర్కొన్న తాత్కాలిక ఉత్తర్వు నేటి వరకు కొనసాగుతోంది. కేసు యొక్క విచిత్రమైన వాస్తవాలు మరియు పరిస్థితుల దృష్ట్యా, భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 ప్రకారం ఈ కోర్టు యొక్క అసాధారణ అధికార పరిధిని అభ్యర్థించే పక్షాలకు ముఖ్యమైన న్యాయం అందించడానికి, అనధికారిక ప్రతివాదులు ఈ ఉత్తర్వు కాపీని అందుకున్న తేదీ నుండి నాలుగు (4) వారాల వ్యవధిలోపు చట్టం 1972 యొక్క నిబంధనలను అభ్యర్థిస్తూ కేంద్ర అధికారం ముందు తగిన దరఖాస్తులను దాఖలు చేయడానికి స్వేచ్ఛ ఇవ్వబడింది మరియు కేంద్ర అధికారం పేర్కొన్న దరఖాస్తులను అర్హతల ఆధారంగా పరిగణించి, సంబంధిత పార్టీలకు అవకాశం ఇచ్చిన తర్వాత, చట్టం ప్రకారం తగిన ఉత్తర్వులను జారీ చేయవచ్చు.

13. పైన పేర్కొన్న ఆదేశాలతో, రెండు రిట్ పిటిషన్లు పరిష్కరించబడ్డాయి. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎటువంటి ఉత్తర్వు లేదు.

పెండింగ్‌లో ఉన్న ఇతర దరఖాస్తులు, ఏవైనా ఉంటే, అవి ముగించివేయబడతాయి.

____

జె. శ్రీనివాస రావు, న్యాయమూర్తి

10 జూలై, 2023

PSW